

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/dekomunizacja/zmiany-nazw-ulic/nazwy-ulic/nazwy-do-zmiany/39934,ul-Fersta-Ferszta-Mieczyslawa.html>
03.04.2026, 23:35

ul. Fersta (Ferszta) Mieczysława

*W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa powyższa **powinna zostać zmieniona** jako wypełniająca normę art. 1 Ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz.U. RP z 2016 r. poz. 744).*

Mieczysław Ferszt [poprawna forma nazwiska] (1919-1943) pseud. „Młot” - działacz komunistyczny, dowódca „centralnej bojówki” KPP, przeznaczony do zabójstw i akcji terrorystycznych, skazany na śmierć za udział w zabójstwach (m.in. policjanta).

Urodził się 19 III 1919 r. w Warszawie. Początkowo zaangażował się w działalność socjalistyczną. W latach 30. XX w. działał w Czerwonym Harcerstwie, a następnie w Organizacji Młodzieżowej Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego (OMTUR). Od 1936 działał w Wydziale Młodzieży przy Warszawskim Okręgowym Komitecie Robotniczym PPS Warszawa Podmiejska. W 1938 r. został kierownikiem Wydziału Młodzieży w warszawskim OKR PPS.

W 1939 roku jeszcze jako działacz socjalistyczny uczestniczył w organizacji Robotniczych Batalionów Obrony Warszawy. W czasie okupacji niemieckiej najpierw związał się z organizacją socjalistyczną Barykada Wolności. Stopniowo jednak coraz mocniej kierował swe sympatie ku ideologii komunistycznej. Po rozłamie w sierpniu 1940 roku zaczął działać w Rewolucyjnej Grupie Robotniczej, wydającej pismo „Sztandar Wolności”. To środowisko wraz z Fersztem w pierwszych miesiącach 1941 r. połączyło się ze skupiającym przede wszystkim dawnych członków Komunistycznej Partii Polski stalinowskim i prosowieckim Związkiem Rad Robotniczo-Chłopskich (Rewolucyjnych Rad Robotniczo-Chłopskich), które potem od organu prasowego przyjęło nazwę „Młot i Sierp”. W rezultacie Ferszt stał się jednym z przywódców warszawskich struktur organizacji „Młot i Sierp”.

W czasie zmasowanych represji i sowieckiego terroru wobec społeczeństwa polskiego na terenie okupacji sowieckiej (o czym wiadomości przenikały również na niemiecką stronę linii Ribbentrop-Mołotow), w Generalnym Gubernatorstwie w lutym 1941 r. Centralny Komitet Rewolucyjnych Rad Robotniczo-Chłopskich opublikował odezwę programową, w której wyrażono nadzieje na szybkie powstanie „Polskiej Republiki Radzieckiej”, która wejdzie w skład powstałej z rozszerzenia ZSRR „Międzynarodowej Republiki Radzieckiej”: *ZSRR jest ojczyzną robotników i chłopów, szermierzem powszechnego pokoju, krajem wolności ludu, budowniczym sprawiedliwego, komunistycznego ustroju, wzorcem dla wszystkich narodów świata. [...] Polska Republika Radziecka wejdzie w skład Międzynarodowej Republiki Radzieckiej, by wspólnym wysiłkiem pracować dla dobra kraju,*

dla zbratania wszystkich ludów świata i zbudowania komunistycznego ustroju, który zaspokoi potrzeby każdego człowieka i położy kres wojnom, zaborom i nienawiści między narodami.

Po rozbiciu struktur RRRCh „Młot i Sierp” Ferszt nawiązał kontakty z innymi grupami konspiracji komunistycznej, kolportującymi sowieckie materiały propagandowe: tzw. biuletynowcami i Stowarzyszeniem Przyjaciół ZSRR. Po ataku Niemiec na ZSRS współuczestniczył w zakładaniu wraz z innymi grupami komunistycznymi nowej organizacji pod nazwą Związek Walki Wyzwoleńczej. Wraz z tą strukturą znalazł się w 1942 roku w szeregach partii komunistycznej, odbudowanej przez przysłaną z Moskwy grupę dywersyjną pod nazwą Polska Partia Robotnicza (PPR). Był zarazem członkiem zbrojnej bojówki PPR – Gwardii Ludowej: w XII 1942 r. został dowódcą dzielnicy Powiśle GL. Organizował nowe komórki prosowieckiej konspiracji. Był członkiem tzw. spec-grupy GL.

W 1943 r. Ferszt został aresztowany przez Niemców. W nieznanych okolicznościach zginął najprawdopodobniej jeszcze w tym samym roku.

(mkkkr)